

Jovović, Mugoša & Vuković

ADVOKATSKA KANCELARIJA

81000 Podgorica, ul. Slobode 16, Crna Gora
Tel/Fax: + 382 20 231 085, 231 096, 231 143
E-mail: office@jmv.co.me; Http: www.jmv.co.me

Podgorica, 23.01.2015 godine

**VLADA CRNE GORE
MINISTARSTVO EKONOMIJE
Rimski Trg br. 46, Podgorica
N/r: Gorana Nikolića**

**PRIVREDNA KOMORA CRNE GORE
SEKTOR ZA PRAVNE I OPŠTE POSLOVE
N/r: Aleksandra Mitrovića**

PREDMET: Prpratno pismo uz komentare, primjedbe i predloge izmjena Nacrta Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o stečaju (Službeni list CG br. 1/11)

Poštovani,

Obraćamo Vam se u vezi sa tekst izmjena i dopuna Zakona o stečaju (Službeni list CG br. 1/11), koji je dostavljen na javnu raspravu, a nakon učestvovanja i usmeno datih primjedbi, predloga i komentara na javnoj raspravni održanoj dana 24.12.2014 godine u prostorijama Privredne Komore Crne Gore.

Ovim pismenom iznosimo isključivo komentare i primjedbe koje smatramo najvažnijim dok u prilogu istog dostavljamo primjerak Vašeg predlog Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o stečaju (Službeni list CG br. 1/11) sa integrisanim komentarima, izmjenama i prigovorima kod svake pojedinačne odredbe, a koji su posebno označeni.

Prevashodan predmet ovog dopisa, kao propratnog akta predstavljaju izmjene i dopune Zakona o stečaju (Službeni list CG br. 1/11), u dijelu kojim se reguliše pitanje ovlašćenog predlagača za pokretanje stečajnog postupka, a ovo imajući u vidu da ovo pitanje direktno utiče na status povjerilaca a posebno finansijskih institucija, koje se u najvećem broju slučajeva javljaju kao nosioci založnih prava na imovini stečajnog dužnika.

Posebno smatramo, da se dolje predloženim izmjenama direktno ugrožavaju, ograničavaju i donekle obesmišljavaju prava i mogućnosti povjerioca da na najefikasniji, a ponekad i jedini mogući način naplati sopstveno potraživanje, i između više alternativnih ili kumulativnih mogućnosti izabere i pokretanje stečajnog postupka.

Naime, prema sadašnjem zakonskom rješenju, u odredbi člana 56, propisano je sledeće:

1. **Stečajni postupak se pokreće na predlog povjerioca, dužnika ili likvidatora.**
2. Povjericac podnosi predlog za pokretanje stečajnog postupka, bez obzira na osnov potraživanja, samo u slučaju postojanja trajnije nesposobnosti plaćanja i u slučajevima iz člana 13 ovog zakona.
3. Dužnik podnosi predlog za pokretanje stečajnog postupka i nije dužan da dokazuje postojanje stečajnih razloga.
4. Likvidator podnosi predlog za pokretanje stečajnog postupka u slučajevima propisanim zakonom kojim se uređuju privredna društva.

Ovako postavljenom odredbom stava 1 navedenog člana, sada važeći Zakon o stečaju ne pravi razliku između povjerilaca koji mogu podnijeti predlog za pokretanje stečajnog postupka radi namirenja svog potraživanja, što znači da se u ulozi ovlaštenog predlagača, kao procesno-pravne pretpostavke za pokretanje stečajnog postupka, mogu javiti svi povjerioci, kako oni koji prema stečajnom dužniku nemaju obezbijeđeno potraživanje (stečajni povjerioci), tako i oni povjerioci koji imaju založno pravo na stvarima ili pravima stečajnog dužnika o kojima se vode javne knjige ili registri (razlučni povjerioci).

Planiranim izmjenama i dopunama Zakona o stečaju, i to članom 24 stav 1, određeno je:

U članu 56 stav 1 poslije riječi "prijedlog" dodaje se riječ "stečajnog".

Dok je članom 22 propisano:

1. U članu 53 stav 5 riječ "pokretanja" zamjenjuje se riječju "otvaranja".
2. U istom stavu dodaje se druga rečenica koja glasi: "Na osnovu rješenja stečajnog sudije nadležni organ koji vodi odgovarajuće javne knjige ili registre dužan je da izvrši brisanje ovako stečenih razlučnih prava."
3. Poslije stava 6 dodaju se dva nova stava koja glase:
4. **"Razlučni povjerioci koji imaju založno pravo na stvarima ili pravima stečajnog dužnika o kojima se vode javne knjige ili registri a nemaju novčano potraživanje prema stečajnom dužniku koje je tim založnim pravom obezbijeđeno nijesu stečajni povjerioci. Ovi povjerioci se namiruju samo iz sredstava ostvarenih prodajom založne imovine."**
5. "Razlučni povjerioci iz stava 7 ovog člana su dužni da u roku za podnošenje prijave potraživanja obavijeste sud o založnom pravu uz dostavljanje dokaza o postojanju založnog prava i dokaza o iznosu novčanog potraživanja prema trećem licu koje je tim pravom obezbijeđeno na dan otvaranja stečajnog postupka čime stiču svojstvo stranke. Propuštanje radnje obavještavanja suda sa odgovarajućim dokazima u navedenom roku ima za posljedicu da ovi povjerioci ne mogu ostvarivati svoja založna prava u stečajnom postupku."

Iz ovako postavljenih zakonskih određenja, prema jezičkom i logičkom tumačenju, proizilazi da se u ulozi ovlaštenog predlagača za pokretanje stečajnog postupka, umjesto bilo kojeg od povjerilaca, kao što je to bilo do sada, može javiti isključivo stečajni povjericac, tj. onaj povjericac koji prema stečajnom dužniku nema obezbijeđeno potraživanje, ali ne i razlučni povjericac.

Dakle, shodno izloženom, razlučnom povjeriocu zakonom nije povjereno procesno ovlaštenje na pokretanje stečajnog postupka, već samo pravo da u okviru već započetog stečajnog postupka, uz ispunjenje zakonom propisanih uslova, namiri svoje potraživanje iz stečajne mase opterećene založnim pravom u njegovu korist.

Imajući u vidu naprijed iznijeto, planiranim izmjenama i dopunama Zakona o stečaju, procesno-pravno ovlašćenje za pokretanje stečajnog postupka ograničeno je isključivo na stečajnog povjerioca, što znači da će sud, u situacijama kada se kao predlagač javlja razlučni povjerilac, takav predlog odbaciti kao nedozvoljen, usljed nedostatka procesno-pravne legitimacije za podnošenje takvog predloga.

Pri tom se ugrožavanje prava povjerioca ovim predlog ne limitira samo na procesnu mogućnost podnošenja predloga, već se predlaže i nova izmjena kojom se ustanovljava posljedica propuštanja prijave potraživanja od razlučnog povjerioca, u najflagrantnijoj mogućoj mjeri da isti gubi razlučno pravo.

Na primjeru gledano, to bi značilo da jedno lice koje ima uspostavljeno pravo hipoteke u katastru nepokretnosti, sa kojom činjenicom Stečajni upravnik mora biti upoznat, u slučaju propusta prijave potraživanja, dolazi u situaciju da isti više nije ni neobezbjedeni povjerilac.

Na ovaj način se i obesmišljava uloga stečajnog upravnika, koja je pored zaštite i očuvanja stečajne mase, prevashodno zaštita povjerioca, jer isti uprkos činjenici da je upoznat sa potraživanjem razlučnog povjerioca bilo kroz finansijsku dokumentaciju ili nesporno kroz primjera radi nepokretnosti stečajnog dužnika na kojima je upisana hipoteka, jednostavno „ćuti“ o navedenom a sve do isteka predloženog roka.

Dakle, ovim se ne samo gubi status razlučnog povjerioca, već nesporno i stečajnog povjerioca, jer u slučaju da isti nije izvršio prijavu potraživanja u predviđenom roku, ne može steći ni svojstvo stečajnog povjerioca kao neobezbjedeni.

Ovim se na mala vrata uvode mogućnosti za razne vrste zloupotreba, a posebno se ugrožava pravo razlučnih povjerilaca koji su strana pravna ili fizička lica, a koji nemaju adekvatan i blagovremen način upoznavanja sa činjenicom da li je i kad nad stečajnim dužnikom otvoren stečajni postupak.

Ovo posebno navodimo iz razloga jer je u podnijetom predlogu i dalje ostalo rješenje da rokovi teku od datuma isticanja na oglasnoj tabli suda, pa se postavlja pitanja da li se ovim osim formalnog aspekta, suštinski obezbjeđuje načelo javnosti za povjerioce koji imaju sjedište primjera radi i na teritoriji Srbije!?

U konačnom posebno ističemo da je vrsta zakonskog rješenja nepoznata kako u regionu tako i u Evropi, i mišljenja smo da će ista imati krajnje negativan efekat na cjelokupnu pravnu sigurnost u sistemu, a posebno u finansijskom sektoru, koji je ionako već pogođen, o čemu je suviše i raspravljati.

U preostalom dijelu primjedbi, predloga i komentara kao što je već navedeno upućujemo Vas na prilog ovog dopisa.

U Podgorici, 23.01.2015 godine

Za Advokatsku Kancelariju „Jovović, Mugoša & Vuković

Miloš Komnenić, advokat

Vanja Mugoša, advokat

Prilog:

- Nacrt Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o stečaju (Službeni list CG br. 1/11) sa integrisanim komentarima, izmjenama i prigovorima